

Konferens och fördjupning
den 31 januari-1 februari 2018,
Citykonferensen Ingenjörshuset, Stockholm

Praktiska anpassningar
och senaste forskningen
– nytt program med
fokus språkstörning!

Språkstörning och språklig sårbarhet – anpassade lärmiljöer och inkluderande undervisning för alla elevers och barns språkliga lärande

- Ökad delaktighet för elever och barn med språkstörning – forskning och praktiskt tillämpbar vetenskap för ett inkluderande och språkutvecklande arbetssätt
- Individanpassad och strukturerad undervisning som ger språkligt stöd i klassrummet – tidiga anpassningar och insatser i alla ämnen som möjliggör lärande trots språkstörning
- Språkstörning och andra samtidigt förekommande funktionsnedsättningar – vilka stödinsatser kräver de olika svårigheterna och kombinationerna?
- Framgångsrikt utvecklingsarbete och kollegialt lärande som ger effekt och är till gagn för alla elever oavsett språklig nivå
- Språkstörning hos nyanlända och flerspråkiga elever – vilka specifika stödinsatser behöver flerspråkiga barn och elever med språkstörningar
- Strukturer som stärker elever med språkstörning och ger dem ökade möjligheter att klara det sociala samspelet och bygga relationer i skolan

Separat bokningsbar fördjupningseftermiddag den 1 februari:

Alternativa digitala hjälpmedel och stödstrukturer i klassrummet för bättre studieresultat hos elever med språkstörning

Välkommen till en inspirerande eftermiddag med fokus på alternativa digitala lärvärtyg som stöttar och tar eleven ur sitt sårbara läge. Eftermiddagen berör även hur du kommer vidare med ett framgångsrikt utvecklingsarbete med stödstrukturer för språkfrämjande insatser på skolan.

Under ledning av: Erica Eklöf, specialpedagog med uppdrag som språk-, läs- och skrivutvecklare i Halmstads kommun. Johanna Kristensson, leg. logoped med uppdrag som språk-, läs- och skrivutvecklade i Halmstads kommun

Talare och praktikfall:

Anna Eva Hallin

leg logoped och medicine doktor,
Karolinska Institutet/ Röstkonsultens
logopedmottagningar

Elisabeth Fernell

barnläkare/barnneurolog, professor i
barn- och ungdomspsykiatri,
Gillbergcentrum,
Göteborgs universitet

Erica Eklöf

specialpedagog,
Halmstads kommun

Johanna Kristensson

leg. logoped,
Halmstads kommun

Anita Isakson

kommunal språkutvecklare,
Hjo kommun

Anna-Karin Hedlund

förstelärare, Riksgymnasiet för
döva och hörselskadade,
Örebro kommun

Anette Nyd Lind

rektor, Nyhemsskolan,
Halmstads kommun

Helena Bengtsson

lärare, Nyhemsskolan,
Halmstads kommun

Ketty Holmström

leg logoped och medicine doktor,
Lunds universitet

Astrid Frylmark

leg logoped, utbildare och föreläsare

Språkstörning och språklig sårbarhet

– anpassade lärmiljöer och inkluderande undervisning för
alla elevers och barns språkliga lärande

Konferensprogram dag 1, den 31 januari

08.30-09.00 registrering

09.00 Välkommen till konferensen

09.05-10.30

Delaktighet för elever med språkstörning - forskning och praktiskt tillämpbar vetenskap för ett inkluderande och språkutvecklande arbetssätt

- Vad får de språkliga kraven i skolan för konsekvenser för elever med olika typer av språkstörningar och språklig sårbarhet av andra anledningar?
 - o Språkliga och metaspråkliga krav i läroplan och skolmiljö
 - o Konsekvenser för elever med språkstörningar, ADHD, AST och elever med annat modersmål (och kombinationer av dessa funktionsnedsättningar/förutsättningar)
 - o Vikten att följa upp elever med tidigare språkstörningsdiagnos som tycks ha "kommit ikapp" språkligt när de börjar förskoleklass!
- Vad ska man tänka på i kartläggning av den språkliga miljön för att planera effektiva stödsatser?
 - o Konkreta frågor som lärare/lärlag kan ta med sig hem och diskutera för att tydliggöra språkliga krav i uppgifter, lektioner och kunskapsredovisningssituationer
 - o Begreppet "bearbetningsöversvämning" och hur detta tänk kan stötta i planering av specifika stödsatser i klassrummet
- Att stärka det akademiska ordförrådet – praktiska exempel för ett språkutvecklande arbetssätt
 - o Att arbeta med ordförråd är så mycket mer än att lära ut definitioner – hur fördjupat arbete med ämnesövergripande abstrakta ord också får positiva effekter för metaspråklig medvetenhet och grammatisk förmåga hos elever med språkstörning

Anna Eva Hallin är legitimerad logoped med en Ph.D. i Communicative Sciences and Disorders från New York University. Hennes inriktning i kliniskt arbete, undervisning och forskning är språkutveckling och språk-, läs-, och skrivsvårigheter hos barn och ungdomar. Hon arbetar som forskare vid Enheten för logopedi på Karolinska Institutet där hon också undervisar på logopedprogrammet, och hon har sin kliniska tjänst på Röstkonsultens logopedmottagningar i Stockholm. Sedan 2015 driver Anna Eva www.sprakforskning.se och forskningsbloggar och föreläser, med målet att sprida aktuell forskningsbaserad kunskap om språkstörningar och läs- och skrivsvårigheter till logoped, pedagoger, psykologer och andra intresserade.

10.30-10.50 Förmiddagskaffe

10.50-12.30

Språkstörning och andra samtidigt förekommande funktionsnedsättningar – hur hänger olika svårigheter ihop och hur påverkar de varandra?

Det är av stor vikt att göra en helhetsbedömning av elevens svårigheter eftersom många barn med språkstörning har andra samtidiga svårigheter; ADHD, autism, generella inlärningssvårigheter, mm. Problem som man idag brukar sammanfatta med termen ESSENCE. Insatserna/stödet behöver således också anpassas efter vad barnet har för ytterligare svårigheter. Ta del av:

- Vilka elever gäller det och vilka är följderna för eleven, inläringen och undervisningen?
- Hur identifiera dessa barn så tidigt som möjligt – vilka signaler och beteenden ska du vara uppmärksam på?
- Hur kan språkliga svårigheter hänga ihop med:
 - o NPF-problematik
 - o läs- och skrivsvårigheter
 - o generella inlärningssvårigheter
- Hur göra säkra bedömningar och avgöra vad som är orsaken till språkstörningen – vad är vad?
- Vilka stödsatser kräver de olika svårigheterna och kombinationerna?

Elisabeth Fernell är barnläkare/barnneurolog och professor i barn- och ungdomspsykiatri vid Gillbergcentrum, Göteborgs universitet. Hon arbetar kliniskt och inom forskning i skärningspunkten mellan barnneurologi och barnneuropsykiatri, framförallt med områdena autism, ADHD och utvecklingsstörning hos barn och ungdomar. I sitt arbete har hon mycket samarbete med pedagoger och psykologer.

12.30-13.30 Lunch

13.30-15.10

Stödande utvecklingsarbete som ger bättre effekt av språkstödande satsningar och är till gagn för alla elever

- Hur kontinuerligt jobba och implementera ett förhållningssätt i arbetslaget som stödjer elever utifrån deras behov?
- Hur föra kollegiala pedagogiska samtal som får lärarlaget att lyfta blicken kring anpassningar och implementera dem som en del i skolans pedagogiska erbjudande?

Språkstörning och språklig sårbarhet

– anpassade lärmiljöer och inkluderande undervisning för alla elevers och barns språkliga lärande

- Strategier och praktiska rutiner som leder till en implementering av extra anpassningar - hur jobba med planering, utformning av material, utförande fram till bedömning?
- Hur använda extra anpassningar i klassrummet så fler elever kan dra nytta av anpassningarna?

Anpassade lärmiljöer som är tillgänglig för elever med språkstörning – hur ge stöd i klassrummet utifrån elevens behov

- Elevernas förutsättningar och kraven i miljön – vem och vad skapar svårigheter i klassrummet/lärmiljön?
- Hur känner du igen svårigheterna i undervisningen och vad är det som hjälper och stöttar i klassrummet?
- Praktisk estetiska uttrycksformer och upplevelsebaserad undervisning som bidrar till att skapa en varierad och interaktiv lärmiljö som kan komplettera elevens förmågor till förståelse
- Hur stötta i alla ämnen med ett avancerat skolspråk, SO NO?
- Hur skapa en pedagogisk delaktighet hos alla elever oavsett förutsättningar och språkliga svårigheter?
- Hur utformas en undervisning som är språk- och ämnesstödjande?
- Hur arbeta med bild och symbolstöd för att tillgängliggöra språk och kommunikation?
- Så får du elever med språkstörning förutsättningar att arbeta självständigt i klassrummet

Anette Nyd Lind är rektor och **Helena Bengtsson** är lärare på Nyhemskolan i Halmstad. Nyhemsskolan fokuserar på kommunikation och språkutveckling som sträcker sig från starten i förskolan och hela vägen genom skolan. Barn med behov av extra stöd i sin kommunikation inkluderas i skolans klasser, vilket har visat sig vara gynnsamt för alla barns språkutveckling. Samtliga pedagoger på skolan är involverade i arbetet och ansvarar gemensamt för att det ska bli en bra inkludering.

15.10-15.30 Eftermiddagskaffe

15.30-17.00

Språkstörning hos flerspråkiga barn och elever

- Hur ser den språkliga utvecklingen ut hos flerspråkiga barn?
- Vilka faktorer bör vi ta hänsyn till vid språkbedömning?
- Hur kan vi upptäcka en språkstörning hos flerspråkiga barn?
- Hur kan vi stötta flerspråkiga barns språkutveckling?

Ketty Holmström är legitimerad logoped och medicine doktor. Hennes forskning fokuserar skolbarns språkutveckling med specifik fokus på flerspråkighet och språkstörning. Utöver detta arbetar Ketty som programdirektör för logopedutbildning i Lund. Tidigare arbetade Ketty som logoped vid Kommunikationsskolan i Malmö där elever med grav språkstörning har sin skolgång.

17.00 Första konferensdagen avslutas

Konferensprogram dag 2, den 1 februari

08.00 Morgonkaffe

08.15-09.30

Hur leda och organisera ett utvecklingsarbete och kollegialt lärande för tidig stöttning vid språkstörning, språklig sårbarhet och för språkutveckling

- Hur tillrättalägga en god grund för en hel organisation att ge adekvat stöd – stödstrukturer för barn/ elever i språklig sårbarhet?
- Hur stötta och uppnå bättre resultat genom att skapa en organisation med god kunskap om språkets betydelse för barn/ elevers utveckling?
- Nya möjligheter att jobba med processamtal för processutveckling och kollegialt lärande som ger högre pedagogisk kvalitet och barn/elever en bättre språklig grund
- Samverkan mellan professioner och olika nivåer i främjande arbete kring alla elevers språkliga utveckling

Hjo kommun har uppmärksammats för sitt kommunövergripande arbete med att skapa en tidig och god grund för alla barns språkutveckling samt i arbetet att stötta vid språkstörning och språklig sårbarhet.

Anita Isakson är övergripande kommunal språkutvecklare anställd av folkhälsorådet och Hjo kommun. Tidigare arbetade Anita som specialpedagog med inriktning språk, läs- och skrivutveckling vid Elevhälsan i Hjo kommun. Hon är även läromedelsförfattare och har skrivit två teoriböcker samt 4 arbetsböcker för barn/ elever; Språkutveckling – teori och praktik för förskola och förskoleklass samt Språkutveckling – teori och praktik för år 1-3 samt arbetsböckerna Lux.

Språkstörning och språklig sårbarhet

– anpassade lärmiljöer och inkluderande undervisning för
alla elevers och barns språkliga lärande

09.30 - 09.50 Förmiddagskaffe

09.50-11.00

Individanpassad och strukturerad undervisning i samband med språkstörningar som skapar bättre förutsättningar för elevens motivation och lärande

- Bemötande och kommunikation – hur uttrycker man sig muntligt/verbalt i undervisningssituationen för att verkligen nå fram till en elev med språkstörning
- Skriftlig information/instruktion – hur formulerar man bäst texter (uppgifter, prov etc)
- Tydlig struktur genom förarbete – hur kan man planera och förbereda genomgångar; välja ut, bedöma, hitta fallgropar i och bearbeta material/läromedel
- Efterarbete – hur granskar/analyserar man ett elevarbete för att upptäcka kvaliteter, berömma, och ge vägar till utveckling
- Eleven som god läsare – hur uppmuntrar man eleven att se sig själv som en god läsare fast det är ”svårt att läsa”
- Eleven som god skribent - hur uppmuntrar man eleven att skapa goda texter utan att fastna på svårigheterna
- ”Omstart” – hur kan man hitta sätt att ”trigga igång” elevens arbetsprocess igen när den avstannat
- Självisikt för självförtroende - hur kan man stärka eleven genom att visa på kunskaper och kvaliteter som överbryggar språkstörningen

Anna-Karin Hedlund är lärare i svenska och engelska samt förstelärare vid Riksgymnasiet för döva och hörselskadade i Örebro. Riksgymnasiet i Örebro tar emot såväl elever med hörselnedsättning som elever med generell språkstörning, och Anna-Karin har mångårig erfarenhet av hur man bemöter elever med språkstörning i en undervisningssituation. Som förstelärare har Anna-Karin ett särskilt ansvar för att sprida goda pedagogiska exempel och handleda kollegor.

11.00-11.10 Bensträckare

11.10-12.30

Strukturer som stärker elever med språkstörning i det sociala samspelet

Anpassningar som stärker barnets/elevens språkliga, kommunikativa och sociala förmåga

- Observera, kartlägga, utreda - välj rätt nivå för att identifiera var problematiken ligger
- Språkstörning – när blir den ett hinder pedagogiskt och socialt? Vad är svårt i strukturerade situationer på lektionerna, och vad kan vara svårt på raster, i matsalen och andra ostrukturerade situationer?
- Verktyg för utveckling under hela skoldagen - anpassningar som stärker barnets/elevens språkliga, kommunikativa och sociala förmåga

Astrid Frylmark är legitimerad logoped och har arbetat inom kommun, landsting och privat. Astrid gör utredningar av språk, dyslexi och dyskalkyli. Hon har också ett förlag där hennes egna och andras böcker och material publiceras och en föräldrasida om språkutveckling. Hennes företag anlitas för fortbildning, kvalitetsutveckling och utvärdering av verksamheter. Hon ingår i sakkunniggruppen för Statens Kulturråds projekt Bokstart. Vidare är Astrid styrelseledamot i den internationella yrkesföreningen för logopedier. År 2016 erhöll hon Svenska Logopedpriset

12.30-13.30 Lunch för deltagare på den separat bokningsbara fördjupningseftermiddagen

13.30-16.30 Separat bokningsbar fördjupningseftermiddag

Sagt om Kompetentos konferenser:

”Det har verkligen varit en konferens av mycket hög kvalitet som gett mig många tankar och idéer inför mitt fortsatta arbete” Pajala kommun

”Bästa konferensen på länge. Bred kompetens hos föreläsarna från olika ”yrkeskategorier”. Lämna konferensen med ett leende på läpparna” Stockholms stad

Språkstörning och språklig sårbarhet

– anpassade lärmiljöer och inkluderande undervisning för
alla elevers och barns språkliga lärande

Separat bokningsbar fördjupningseftermiddag den 1 februari, kl 13.30-16.30

Alternativa digitala hjälpmedel och stödstrukturer i klassrummet för bättre studieresultat hos elever med språkstörning

Välkommen till en inspirerande eftermiddag med fokus på alternativa digitala lärverktyg som effektivt stöd för elever med språkstörning och för de som befinner sig i språklig sårbarhet. Under eftermiddagen får du konkreta tips och idéer på hur du kan arbeta med alternativa lärverktyg tillsammans med eleven, ta del av program och appar men även inbyggda funktioner i datorer, lärplattor och mobiltelefoner som stöttar och tar eleven ur sitt sårbara läge. Eftermiddagen berör även hur du kommer vidare med ett framgångsrikt utvecklingsarbete med stödstrukturer för språkfrämjande insatser på skolan.

- Vad säger forskningen om att använda digitala hjälpmedel vid språkstörning och när är det mest lämpligt för att det ska ge resultat?
- Konkreta exempel på hur digitala hjälpmedel används för att visualisera och förstärka det talande språket alternativt kompensera
- Bildstöd, associering, visualisering och strategier som ökar inlärningsförmågan och stärker kognitiva funktioner hos elever med språkstörning
- Praktiska exempel på när tillämpning av digitala verktyg har visat goda resultat när den traditionella undervisningen inte har räckt till
- Hur få eleverna motiverade att använda de digitala hjälpmedlen som ett led i extra anpassningen – möt eleven i dess vardag
- Hur tillrättalägga en god grund för en hel skola att ge adekvat stöd – stödstrukturer vid språkstörning och för elever i språklig sårbarhet
- Hur strukturera och erbjuda lärandeprocesser för hela arbetslag och alla professioner i skolan för att skapa likvärdighet i arbetet?

Under ledning av:

Erica Eklöf är specialpedagog med uppdrag som språk-, läs- och skrivutvecklare i Halmstads kommun. Hon ingår Skolverkets/NCS referensgrupp och undervisar vid lärarprogrammet vid Högskolan i Halmstad. Hennes blogg Språkutvecklarna kan du följa på sprakutvecklarna.wordpress.com

Johanna Kristensson är leg. logoped med uppdrag som språk-, läs- och skrivutvecklade i Halmstads kommun. Hon arbetar även på Oribi i Lund med utveckling av digitalt språk- och rättstavningsstöd. Hennes blogg Logopeden i skolan kan du följa på logopedeniskolan.se

Erica och Johanna är författare till boken *”Alternativa lärverktyg - digitalt stöd för elevens språk-, läs- och skrivutveckling”*

Vi bryter för eftermiddagskaffe.

Sagt om Kompetentos konferenser:

”Mycket spännande och intressant. Bra blandning av talare och ämnen” Borås stad

Språkstörning och språklig sårbarhet – anpassade lärmiljöer och inkluderande undervisning för alla elevers och barns språkliga lärande

Datum:

Språkstörning och språklig sårbarhet, Konferens och fördjupning den 31 januari-1 februari 2018

Konferensanläggning:

Citykonferensen Ingenjörshuset,
Malmskillnadsgatan 46, Stockholm

Fyra sätt att anmäla sig:

Telefon 072-2782892

Mail anmalan@kompetento.se

Post Kompetento, Maria Sandels Gränd 1,
112 69 Stockholm

Web www.kompetento.se/anmalan

Priser	Boka före den 27 oktober	Boka före den 15 december	Ordinarie pris
Konferens	5995 kr 1 000 kr i rabatt	5995 kr 1 000 kr i rabatt	6995 kr
Fördjupning	2495 kr	2495 kr	2495 kr
Konferens + fördjupning	6990 kr 2 500 kr i rabatt	7990 kr 1 500 kr i rabatt	9490 kr

Alla priser exkl moms, rabatter går inte att kombinera.

Förnamn Efternamn Befattning

Avdelning/enhet e-postadress Telefon

Jag anmäler mig till:

Konferens Endast fördjupning Konferens och fördjupning

Faktureringsadress; adress, postnummer, ort, ev referensnummer

Postadress; adress, postnummer, ort

Betalningsvillkor:

Betalning sker mot faktura, 30 dagars betalningsvillkor, hela anmälningsavgiften måste vara betald innan konferensdagarna. Betalning efter förfallodagen debiteras dröjsmålsränta med 10 %.

Avbokningsvillkor:

Din bokning kan alltid överlåtas till någon kollega. Vid skriftlig avbokning senast 4 veckor innan konferensen erhålls full avgift, vid avbokning fram till 2 veckor innan konferensen erhålls ett värdebevis på hela summan att använda som betalning på någon annan av Kompetentos konferenser, därefter utgår ingen ersättning vid avbokning. Vid avbokning tas en administrativ avgift på 500 kr.

Kompetento reserverar sig för eventuella mindre ändringar i programmet som t.ex. ändring av lokal eller enstaka talare.

Varmt välkommen till konferensen!